

Onderwerp Voortgangsrapportage 2020-I

Steller P. Scholtens

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 91 16 Bijlage(n) -

Ons kenmerk

Datum 28 mei 2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van de uitvoering van de begroting 2020 en geven wij een prognose van het resultaat over 2020. Zoals we met onze brief van 1 april 2020 hebben geïnformeerd, ontvangt u geen uitgebreide rapportage zoals u van ons gewend bent. In deze brief informeren wij u over een aantal grote financiële afwijkingen, risico's en ontwikkelingen die we nu al kunnen voorzien inclusief de effecten van de coronacrisis en de realisatie van de hervormingen. De prognose is in de huidige situatie omgeven met meer onzekerheid dan anders.

Deze brief is verder als volgt opgebouwd:

1	Prognose resultaat (Nadeel 8,5 miljoen euro).....	2
1.1	Uitgangspunten ten aanzien van prognose	3
1.2	Specificatie van de afwijkingen.....	4
1.3	Effecten n.a.v. de coronacrisis (Nadeel 12,8 miljoen euro).....	5
1.4	Hervormingen (Nadeel 2,3 miljoen euro).....	8
1.5	Overige effecten (Voordeel 6,6 miljoen euro).....	9
2	Financiële risico's en onzekerheden ten aanzien van de prognose.....	10
3	Overige ontwikkelingen	13
4	Overzicht afwijking per programma.....	14

1 Prognose resultaat (Nadeel 8,5 miljoen euro)

De prognose van het resultaat bedraagt 8,5 miljoen euro nadelig ten opzichte van de begroting. Hieronder wordt het verwachte financiële effect weergegeven t.o.v. de begroting. Dit zijn de effecten die we op dit moment kunnen kwantificeren. In hoofdstuk 2 worden de risico's weergegeven die nog niet financieel zijn te vertalen.

Bedragen x € 1.000 Domeinen	Effecten		Overige effecten	Eindtotaal
	coronacrisis	Hervormingen		
Bedrijfsvoering & Publiek	-3.116	-2.050	5.167	1
Ruimtelijk	-5.553	-23	160	-5.416
Sociaal	-4.136	-230	1.321	-3.045
Eindtotaal	-12.805	-2.303	6.648	-8.460

Het overgrote deel van het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door de coronacrisis. Hierbij is het nadeel van 12,8 miljoen euro de uitkomst van een eerste inschatting voor een kortdurende intelligente lock-down periode. Het verder openstellen van voorzieningen duurt waarschijnlijk langer dan we hebben ingeschat. Hierdoor verwachten we dat het nadelig financiële effect van de coronacrisis nog verder kan oplopen. Voor het nadelige resultaat houden we rekening met een bandbreedte dat in totaal ligt tussen de 10 en 20 miljoen euro in 2020 als gevolg van de coronacrisis.

Bij de inschatting van de financiële effecten is, voor zover we kunnen voorzien, rekening gehouden met financiële meevallers. Bij de begroting 2020 hebben we ervoor gekozen om de septembercirculaire niet in te zetten, maar achter de hand te houden voor risico's en zo mogelijk het weerstandsvermogen te versterken. Hierdoor worden de nadelen nu beperkt.

Gezien de onzekerheid van de prognose wordt bij het verwachte resultaat nog geen rekening gehouden met de besteedbaarheid van het resultaat. Hier komen we bij VGR 2020-II op terug. Een deel van de overige effecten is niet vrij besteedbaar conform het kader voor resultaatbepaling en resultaatbestemming. Dit betreft bijvoorbeeld het resultaat op het samenwerkingsverband Werk in Zicht (2,25 miljoen euro).

In de volgende onderdelen worden de uitgangspunten toegelicht die ten grondslag liggen aan de gemaakte prognoses en worden de afwijkingen nader toegelicht.

In hoofdstuk 4 zijn de effecten per programma weergegeven.

1.1 Uitgangspunten ten aanzien van prognose

De prognoses opgenomen in deze brief zijn gebaseerd op de realisatie tot en met maart 2020 en ontwikkelingen die tot en met medio mei 2020 bekend zijn. De prognose is omgeven met onzekerheden, maar dit kan in deze situatie ook niet anders. De waarheid van vandaag is soms volgende week alweer achterhaald.

Specifieke risico's en onzekerheden voor de gemeente staan verderop in deze brief. Er is een aantal algemene onzekerheden te vermelden die van invloed zijn op het kunnen maken van een goede prognose:

- Duur van de coronapandemie en de bijbehorende maatregelen zijn nog onduidelijk ten tijde van het schrijven van deze brief;
- Mate en tijdstip van versoepelingen van deze maatregelen zijn nog niet met zekerheid te stellen ten tijde van het schrijven van deze brief;
- Gedrag van mensen verandert ook na de coronacrisis;
- Compensatieregelingen: Over de zorgkosten tot 1 juni zijn afspraken gemaakt, maar over de rest van het jaar is nog geen duidelijkheid. Over de extra kosten van de coronacrisis moet nog worden gepraat.
- Gevolgen van een langdurige 1,5 meter economie: Gemeenten zullen bijvoorbeeld aanvullende uitgaven moeten doen om huisvesting geschikt te maken voor de anderhalvemeter-samenleving
- Tozo-regeling: Gemeenten voeren deze regeling uit en financieren de kosten hiervan voor. Pas later, en op basis van verantwoording, krijgen gemeenten hun kosten vergoed.

We merken dat het maken van een financiële inschatting per onderwerp soms moeilijk realiseerbaar is, vooral daar waar we niet goed weten of we vertraging oplopen, of daar waar er mogelijk sprake is van faillissementen of daar waar niet duidelijk is hoe lang het effect van de coronacrisis door zal werken. Bij de prognoses zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een intelligente lockdown tot 1 juni 2020.
- Een verbod op evenementen tot 1 september 2020.
- Vanaf 11 mei 2020 is versoepeling van de maatregelen ingezet, maar dit zal langzamerhand gaan. Hier wordt op onderwerpen rekening mee gehouden.
- Bij het ruimtelijk domein is er nog geen rekening gehouden met het resultaat op grondexploitaties, aangezien de actualisatie pas later in het jaar plaats vindt.
- Bij het sociaal domein is het bedrag exclusief effecten op zorgkosten en gevolgen gesubsidieerde instellingen, omdat hierover nog geen actuele informatie beschikbaar is.
- Er is rekening gehouden met de lokale maatregelen t.a.v. de coronacrisis (bijv. t.a.v. leges evenementen).

1.2 Specificatie van de afwijkingen

In onderstaand overzicht worden alle afwijkingen t.o.v. de begroting weergegeven. De nadelige effecten van de coronacrisis zijn nog zonder eventuele compensatie vanuit de Rijksoverheid. De grootste afwijkingen (vanaf 0,5 miljoen euro) worden in de volgende hoofdstukken per oorzaak toegelicht.

Bedragen x € 1 miljoen Onderdeel	Effecten		Overige effecten	Eindtotaal
	coronacrisis	Hervormingen		
Afval	-1,0	0,0	0,0	-1,0
Basisbaan	0,3	0,0	0,0	0,3
Belastingen	-1,3	0,0	0,0	-1,3
Cultuur & evenementen	-1,3	0,0	0,0	-1,3
Debiteuren vorderingen	-1,5	0,0	0,0	-1,5
Dividend	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Gemeentefonds	0,0	0,0	3,2	3,2
GGD	-0,5	0,0	0,0	-0,5
Handhaving	-0,3	0,0	0,0	-0,3
Hervormingen	0,0	-2,3	0,0	-2,3
Inkomen	-0,6	0,0	-0,2	-0,8
Intensivering	0,0	0,0	0,1	0,1
Nieuw Beschut	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Onderhoud ICT	0,0	0,0	-1,0	-1,0
Onderhoud openbare ruimte	0,5	0,0	0,0	0,5
Onroerende Zaak Belasting	0,0	0,0	2,0	2,0
Overig	-1,0	0,0	0,8	-0,2
Parkeren	-3,8	0,0	-0,2	-4,0
Participatie	0,3	0,0	0,0	0,3
Projecten Stadsontwikkeling	-0,5	0,0	0,0	-0,5
Sport	-1,1	0,0	-0,4	-1,6
SW	-1,1	0,0	0,0	-1,2
Treasury	0,0	0,0	0,5	0,5
Veiligheid	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Verkoop pand	0,0	0,0	0,5	0,5
Werk in Zicht	0,0	0,0	2,3	2,3
Eindtotaal	-12,8	-2,3	6,6	-8,5

1.3 Effecten n.a.v. de coronacrisis (Nadeel 12,8 miljoen euro)

Afval (Nadeel 1,0 miljoen euro) – Programma 9. Kwaliteit leefomgeving

Afvalstoffenheffing: Afval is een cruciaal proces en er zal extra personeel worden ingezet als dit nodig. Dit wordt geprobeerd door zoveel als mogelijk de eigen personele capaciteit in te zetten, maar soms is specialistische kennis en kunde vereist en is alleen externe inzet mogelijk. Ook is sprake van een vriendelijker invorderingsbeleid met betrekking tot de afvalstoffenheffing. Wij verwachten dat meer inwoners in aanmerking zullen komen voor kwijtschelding. Per saldo verwachten wij een nadeel van minimaal 0,5 miljoen euro.

Zakelijke dienstverlening: Hier zien wij sterk dalende baten doordat de coronacrisis bij onze afnemers grote veranderingen teweeg brengt zoals: horeca dicht, scholen gesloten, tijdelijke sluiting of minder productie bij afnemers. Wij verwachten dat er een nadeel van 0,5 miljoen euro zal ontstaan.

Belastingen (Nadeel 1,3 miljoen euro) – Programma 10. Veiligheid & 13. Algemene inkomsten en post onvoorzien

Logiesbelasting: Als gevolg van de coronamaatregelen verwachten we een scherpe daling in het aantal overnachtingen. Hierdoor zal de opbrengst van logiesbelasting fors lager zijn. Tevens verwachten we bij afronding van de crisis per 1 juni dat de bezetting van de hotels niet direct weer op het oude niveau komt te liggen. De logiesbelasting 2020 wordt in 2021 opgelegd, maar de baten worden verantwoord in 2020.

Precario: Het heffen van precario op terrassen is uitgesteld. De inkomsten zullen lager uitvallen omdat er minder terrassen zijn geopend in 2020, maar kunnen ook nog tegenvallen indien zou blijken dat exploitanten niet in staat zijn te betalen over 2019 aangezien de aanslag in 2020 is opgelegd.

Debiteuren vorderingen (Nadeel 1,5 miljoen euro) – Programma 14. Overhead en ondersteuning organisatie

Door de coronacrisis verwachten we dat een deel van onze debiteuren niet aan de betalingsverplichting kan voldoen. Hierdoor zal een deel oninbaar worden en zullen we de voorziening voor dubieuze debiteuren moeten verhogen.

Cultuur & evenementen (Nadeel 1,3 miljoen euro) – Programma 6. Cultuur

De culturele sector wordt hard getroffen door de coronacrisis. Tot 1 september 2020 mogen er geen evenementen plaats vinden. Ook zijn grotere samenkomsten voorlopig nog verboden. Hierdoor zijn bij SPOT Groningen o.a. de Stadsschouwburg en Oosterpoort gesloten. Daarnaast zijn allerlei evenementen zoals de meikermis en concerten in het Stadspark geannuleerd of verplaatst. De leges voor geannuleerde evenementen vergunning worden terugbetaald. Per saldo betekent dit een fors nadeel op de opbrengsten. Daarnaast is er onzekerheid over compensatie van geboekte artiesten en de inzet van flexkrachten, waardoor de lasten verder kunnen oplopen. Gezien deze onzekerheden is het financiële effect nog moeilijk exact in te schatten.

We zien dat meerdere culturele instellingen het zwaar hebben. Het mogelijke effect hiervan hebben we nog niet kunnen inschatten.

GGD (Nadeel 0,5 miljoen euro) – Programma 4. Welzijn, gezondheid en zorg

De coronacrisis zal voor de GGD een effect hebben op het resultaat van 2020, maar de hoogte hiervan is momenteel nog niet in te schatten. Voorlopig gaan we uit van een nadeel van minimaal 0,5 miljoen euro. De werkzaamheden van de GGD kunnen geheel of gedeeltelijk niet meer worden uitgevoerd en de capaciteit van verschillende afdelingen moet ingezet worden ter ondersteuning van de werkzaamheden in verband met het coronavirus.

De GGD loopt risico's in hun exploitatie. Inkomsten, zoals bijvoorbeeld voor reizigersadviesing, vallen deels weg en die kunnen niet worden ingehaald. Ook maakt de GGD extra kosten. Daarnaast kan er dit jaar voor een aantal subsidies niet de prestaties worden geleverd en wellicht kan er door derde partijen subsidies worden teruggevorderd.

De risico's die de GGD loopt in de exploitatie kan de GGD niet voldoende opvangen vanwege een beperkt eigen vermogen. Dat betekent dat meerkosten in eerste instantie bij de deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling worden gelegd. Op landelijk niveau voeren de GGD'en gesprekken met het ministerie van VWS om de meerkosten vergoed te krijgen.

Inkomen (Nadeel 0,6 miljoen euro) – Programma 1. Werk en Inkomen

Door de coronacrisis ontstaan er extra werkzaamheden en achterstanden in behandeling van bijzondere bijstand en beschermingsbewind, schuldhulpverlening, eurocoach jongeren budgetbeheer en budgetbeheer. Om de achterstanden op een later moment weer in te lopen is de verwachting dat hiervoor minimaal 0,6 miljoen euro extra kosten worden gemaakt.

Door de coronacrisis zullen meer bedrijven en personen in financiële problemen komen en zal een groter beslag worden gedaan op inkomensregelingen. Het financiële effect hiervan is nog niet te bepalen op dit moment.

Onderhoud openbare ruimte (Voordeel 0,5 miljoen euro) – Programma 9. Kwaliteit leefomgeving

Dagelijks beheer en onderhoud: Door ziekte en afwezigheid door het coronavirus in de eigen organisatie ligt een deel van het dagelijks beheer en onderhoud van met name het groen stil. De in bestekken weggezette werkzaamheden door aannemers worden nog wel voor een groot deel uitgevoerd. Op dit moment zijn de consequenties (behalve een achterstand in het groen) nog gering, maar als het allemaal langer gaat duren, dan ontstaan er grotere financiële consequenties vanwege extra inzet van externe partijen. De omvang van dit mogelijke probleem laat zich nog niet vertalen in een bedrag.

Groot onderhoud: Het programma groot onderhoud laat om een aantal redenen een vertraging zien en als de coronacrisis langer aanhoudt zal wellicht meer vertraging optreden. Consequentie van een vertraging is dat de

werkzaamheden later moeten worden uitgevoerd en daar zitten mogelijk ook financiële (kostenverhoging door meerkosten en hogere kosten bij externe partners) en juridische (wie betaalt de rekening) consequenties aan. Daarnaast kan de situatie er toe leiden dat werkzaamheden die later moeten worden uitgevoerd over de jaargrens heen gaan. We verwachten dat dit resulteert in een overschot van ongeveer 0,5 miljoen euro in 2020.

Parkeren (Nadeel 3,8 miljoen euro) – Programma 7. Verkeer

Parkeergarages: Voor de parkeergarages verwachten we tot eind juni 1,5 miljoen lagere baten. Daarnaast realiseren we geen variabele huur op de garages die we verhuren. Bij de lagere omzetverwachting is nog geen rekening gehouden met omzet uit abonnementen, omdat het inzicht in het effect daarop nog ontbreekt.

Straatparkeren: Voor straatparkeren verwachten we een nadeel ten opzichte van de begroting tot en met eind juni van 1,3 miljoen euro. De omzet is met 2/3e deel afgenomen per week.

Naheffingsaanslagen parkeerbelasting: We verwachten bijna 1 miljoen euro minder opbrengsten doordat er minder wordt geparkeerd.

Projecten Stadsontwikkeling (Nadeel 0,5 miljoen euro) – Programma 14. Overhead en ondersteuning organisatie

Binnen de projecten van Stadsontwikkeling kan sprake zijn van leegloop van inhuur. Deze capaciteit kan niet meer worden ingezet op projecten, terwijl de kosten gewoon doorlopen. Op dit moment schatten wij de kosten van dit effect op een half miljoen euro indien de werkzaamheden vanaf juni weer normale doorgang kunnen vinden. Dit bedrag loopt verder op bij langere leegloop op projecten.

Sport (Nadeel 1,1 miljoen euro) – Programma 5. Sport en Bewegen

Doordat sportaccommodaties zijn gesloten, zijn er minder inkomsten en anderzijds minder variabele kosten. Sportverenigingen en groepen hoeven geen huur te betalen aan de gemeente voor de periode van 1 maart tot 1 juni. De Rijksoverheid doet een bijdrage voor deze maatregel, maar het is onzeker of deze bijdrage kostendekkend is. Sinds eind april kan er weer (deels) buiten worden gesport. Vanaf half mei gaan sport accommodaties weer open. De openstelling zal nog niet direct in de volle breedte zijn en er zal er ook nog geen volledige benutting zijn. Per saldo verwachten we op dit moment een nadeel van ruim 1,1 miljoen euro.

Sociale Werkvoorziening (Nadeel 1,1 miljoen euro) – Programma 1. Werk en Inkomen

Het SW loopt omzetterderving als gevolg van het feit dat medewerkers niet of slechts deels aan het werk kunnen. Dit ontstaat zowel richting externe partijen als ook intern bij detachering richting stadsbeheer. Mogelijk komt er een compensatieregeling voor gederfde omzet van SW-bedrijven, dit is nu nog niet duidelijk. Hierover wordt onderhandeld tussen de branchevereniging en het Rijk. Daarna is het de vraag of we vanwege het 1,5 meter criterium onze

oude productienormen weer kunnen gaan realiseren. Mogelijk zijn er aanpassingen in de productie nodig of moet er in shifts worden gewerkt worden. Op dit moment worden verschillende scenario's uitgewerkt t.b.v. een gefaseerde opstart.

De overige kosten SW vallen naar verwachting lager uit dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door lagere opleidingskosten en reiskostenvergoedingen.

1.4 Hervormingen (Nadeel 2,3 miljoen euro)

Het verwachte nadeel op de hervormingen bedraagt 2,3 miljoen euro. Dit nadeel wordt hieronder toegelicht.

Bezuinigingen op de organisatie (Nadeel 1,5 miljoen euro)

In de begroting 2020 is voor een aantal niet realiseerbare taakstellingen geld beschikbaar gesteld. Voor de bezuinigingsmaatregelen op de organisatie verwachten wij in 2020 nog een incidenteel nadeel van afgerond 1,5 miljoen euro i.v.m. niet realiseren taakstelling. Dit betreft het niet realiseren van 1 miljoen euro taakstelling gerelateerd aan de forse krimpogave van in totaal van 6,3 miljoen euro van het Shared Service Center, omdat interne reorganisaties in de uitvoering meer tijd vragen dan gepland. Daarnaast verwachten wij dat de taakstelling inleenkrachten voor 500 duizend euro niet gerealiseerd kan worden. De bezuiniging is gebaseerd op een aanbestedingsvoordeel op inleenkrachten. We zien al enkele jaren dat deze taakstelling niet wordt gerealiseerd. Dat komt onder meer omdat de bezuiniging alleen geldt voor nieuwe inleenkrachten. Een groot deel van de oude inleencontracten loopt nog door en daarvoor geldt het voordeel niet. Bij de begroting 2021 komen wij hier op terug.

Restwaarde maatschappelijk vastgoed (Nadeel 109 duizend euro)

De taakstelling invoering restwaarde maatschappelijk vastgoed bedroeg 1,2 miljoen euro. Uit de eerste berekeningen bleek dat deze taakstelling gerealiseerd kon worden. Uit een recentere doorrekening voor de komende jaren blijkt dat van deze post 109 duizend euro niet gerealiseerd kan worden als gevolg van de vernieuwde restwaardebepaling.

Hervormingen begroting 2020 (Nadeel 673 duizend euro)

In de begroting 2020 is een aantal hervormingsmaatregelen vastgesteld die dit jaar niet realiseerbaar blijken. Het gaat om een totaalbedrag van 673 duizend euro. Het gaat hier om de onderstaande maatregelen. Bij de begroting 2021 komen wij hier op terug.

- 16 - innovatiemiddelen jeugd/positief opgroeien: 200 duizend euro;
- 24 - sport: 30 duizend euro;
- 40 - beheer en onderhoud: 23 duizend euro;
- 50 - doorberekenen werken voor de regio: 200 duizend euro;

- 63 - vrijval compensatieregeling OZB: 120 duizend euro;
- 66 - optimalisatie gebruik panden: 100 duizend euro.

Risico's

Een aantal maatregelen behoeft nog verdere uitwerking, om te bepalen of deze volledig gerealiseerd kunnen worden. Hier zit mogelijk een risico in dat bepaalde maatregelen niet of niet volledig realiseerbaar zijn.

1.5 Overige effecten (Voordeel 6,6 miljoen euro)

Gemeentefonds (Voordeel 3,2 miljoen euro) - Programma 13. Algemene inkomsten en post onvoorzien

Landelijke ontwikkelingen: De begroting 2020 is gebaseerd op het accres zoals dat bij de meicirculaire 2019 is geraamd. In de septembercirculaire 2019 is het accres met 13 punten toegenomen en leidt daarmee tot een voordeel ten opzichte van de primitieve begroting 2020 van ruim 3,4 miljoen euro. De stijging van het accres ontstaat door aanpassing van het investeringsritme van de ministeries van I&W en Defensie, het pensioenakkoord en het woningmarktpakket.

Plaatselijke ontwikkelingen: De maatstaf voor (OZB)belastingcapaciteit is gestegen en leidt tot een neerwaartse bijstelling van de algemene uitkering van 0,4 miljoen euro. Bijstelling van maatstaven leidt per saldo tot een voordeel van 0,2 miljoen euro.

Onderhoud ICT (Nadeel 1,0 miljoen euro) - Programma 14. Overhead en ondersteuning organisatie

Sinds een aantal jaren constateren we dat de budgetten voor onderhoud onvoldoende zijn. Het tekort wordt groter doordat de indexatie van onderhoudscontracten, alsmede de groei van het gebruik binnen de contracten harder omhoog gaat dan de beschikbare middelen. Daarnaast bleek bij een aantal onderhoudscontracten de verwachting dat Fujitsu deze zou overnemen niet terecht.

Onroerende Zaak Belasting (Voordeel 2,0 miljoen euro) - Programma 13. Algemene inkomsten en post onvoorzien

We verwachten een meeropbrengst OZB van 2 miljoen euro. Dit wordt met name verklaard doordat de economische waarde van de woningen en bedrijven in de stad hoger uit valt dan ten tijde van de berekening van de tarieven werd voorzien. Op dat moment waren de taxaties van de woningen en bedrijven niet afgerond en voor het niet getaxeerde deel hebben we aannames gedaan. In werkelijkheid vallen de taxaties hoger uit.

Verkoop pand (Voordeel 0,5 miljoen euro) – Programma 3. Onderwijs

Het voordeel wordt verklaard door de verkoop van het pand van de Woldweg 7 voor 0,5 miljoen euro. De verkoop was niet begroot in 2020.

Werk in Zicht (Voordeel 2,3 miljoen euro) - Programma 1. Werk en Inkomen

Tot en met 2019 zijn er minder middelen ingezet voor het regionale samenwerkingsverband dan verwacht. Deze middelen zijn beschikbaar voor de jaren 2020 en verder. Mede gezien de huidige situatie als gevolg van de coronacrisis is de verwachting dat er nog geen inhaalslag kan worden gemaakt om de beschikbare middelen in 2020 in te zetten. De belangrijkste ontwikkelingen hierin zijn:

- *1000-Banenplan:* Nagenoeg alle trainingen en opleidingen liggen stil voor werkzoekenden met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ondertussen lopen de uitvoeringskosten door. Door de coronacrisis en de verwachte economische recessie is het niet aannemelijk, dat de doelstelling van het 1000-banenplan binnen de nu gestelde looptijd (2018 - 2021) wordt gehaald. De teller staat op dit moment op 622 duurzame plaatsingen. Er lopen nu 305 trajecten. We gaan in overleg met convenantpartners over een verlenging van de looptijd en onderzoeken mogelijkheden om dit te financieren.
- *Perspectief op Werk:* De activiteiten van dit project liggen grotendeels stil. Scholen, werkgevers, opleiders, begeleiders, kortom alle deelnemers die wij hierin nodig hebben zijn als gevolg van de huidige crisis beperkt. Het ministerie heeft aangegeven dat de huidige actieplannen daarom ook omgebogen mogen worden om acties in te zetten die door de huidige crisis nodig geacht worden. Momenteel wordt samen met de partners nagedacht over mogelijkheden hiervoor. Er is een online leeromgeving aangekocht die aangeboden gaat worden aan alle werkzoekenden in onze regio. Duidelijk is dat twee grotere initiatieven uit POW (het Werkfestival en Praktijkleren) vertraging oplopen en dat er mogelijk extra kosten te verwachten zijn.

2 Financiële risico's en onzekerheden ten aanzien van de prognose

Zoals in de inleiding is vermeld, is deze prognose door de coronacrisis omgeven door veel onzekerheden. Bij de financiële afwijkingen zijn al een aantal risico's t.a.v. de vermelde bedragen gegeven. Daarnaast zijn niet in alle gevallen de financiële effecten op dit moment te bepalen, maar bestaat er wel een risico op een financieel effect. Hierna lichten wij deze risico's nader toe.

Grondexploitaties

De effecten van de coronacrisis op onze grondexploitaties zijn op dit moment niet inzichtelijk te maken. Wel wordt landelijk ingeschat dat er vertraging in bouwproductie en uitgifte van kavels op zal gaan treden. De termijn waarop dit zal gebeuren en de omvang hiervan zijn nog onduidelijk.

Handhaving

Er is een stijging in de handhavingslasten waar te nemen door de huidige maatregelen. Bij versoepeling van de maatregelen zal dit niet meteen terug lopen, maar wellicht hoger uitvallen doordat er meer toezicht noodzakelijk zal zijn.

Hervorming leniger en flexibeler begroten

In de begroting is een hervorming opgenomen voor leniger en flexibeler begroten voor een bedrag van 5 miljoen euro. De huidige prognose op overige financiële effecten laat zien dat het mogelijk is om in elk geval een deel van deze hervorming in te vullen. We gaan de komende tijd ons inspannen om hier verdere invulling aan te geven.

Jeugdzorg

Per saldo is de verwachting dat de zorgkosten jeugdhulp op het niveau van de begroting uitkomen. Wel moet bij de prognose rekening gehouden worden met een bandbreedte van plus of min 2,5 miljoen euro omdat:

- Het ministerie van VWS en de VNG hebben afspraken gemaakt om de continuïteit van zorg voor onze jeugdigen tijdens en na de coronacrisis te waarborgen. De meerkosten van zorgaanbieders en de vraaguitval als gevolg van de coronacrisis worden gecompenseerd. Het Rijk heeft toegezegd de meerkosten te compenseren. De omzetcompensatie vindt plaats vanuit het reguliere jeugdhulpbudget van gemeenten.
- De VNG en het Rijk hebben afgesproken om ook over de financiële effecten na de coronacrisis in gesprek te gaan, hier zit voor ons als gemeente nog een mogelijk risico in.
- Ook dit jaar blijft de prognose van de zorgkosten omgeven met een aantal onzekerheden, namelijk:
  - De definitieve realisatie 2019 kan anders uitvallen dan op dit moment wordt voorzien. Dit heeft in dat geval een structureel effect;
  - De volumestijging kan anders uitvallen dan we nu o.b.v. de realisatie 2019 voorzien;
  - Daarnaast is in de begroting een besparing op de zorgkosten ingeboekt die met behulp van diverse interventies moet worden gerealiseerd (OJG, integrale aanpak multi probleem gezinnen en acceleratieprojecten WIJ). De coronacrisis heeft mogelijk effect op de verdere implementatie en de uitvoering van deze projecten.

Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen

De coronacrisis krijgt naar verwachting een impact op de ontwikkeling van de zorgkosten. De prognose houdt hier nog geen rekening mee. Op onderdelen is een compensatie van het rijk te verwachten, maar een stagnatie in de uitstroom is niet ondenkbaar. We houden dit goed in de gaten en we houden ook bij welke interventies we plegen ten behoeve van kwetsbare cliënten die normaliter niet ten laste van Beschermd Wonen komen, maar die vanuit de crisis en continuïteit van zorg en cliëntbelang wel worden genomen.

Veiligheidsregio

Op dit moment is er nog geen inzicht in de eventuele meerkosten die de Veiligheidsregio (VRG) maakt t.g.v. de coronacrisis. Wel heeft het Regionaal Beleidsteam besloten om een project te starten voor de monitoring van de maatschappelijke effecten. De kosten hiervan worden nog in kaart gebracht. In de begroting 2020 is een bezuiniging op de VRG opgenomen. De VRG ontwikkelt een drietal bezuinigingsscenario's waarbij alleen het zwaarste scenario de mogelijkheid biedt om invulling te geven aan deze bezuiniging in onze begroting. Vanwege het coronavirus zal de bestuurlijke presentatie van de scenario's pas plaats kunnen vinden in juli 2020 in plaats van mei 2020. Daarnaast bestaat een risico op aanvullende toekomstige bijdragen aan de VRG in verband met het wegwerken van het negatieve eigen vermogen van de VRG.

Verbonden partijen

We verwachten dat een aantal verbonden partijen financieel een moeilijke tijd tegemoet gaan. Een voorbeeld hiervan is de Euroborg waar op dit moment niet meer gevoetbald wordt of Martiniplaza waar op dit moment geen evenementen meer plaatsvinden. Op dit moment kunnen we nog niet inschatten of dit zal leiden tot een financieel effect voor ons als organisatie, maar we zullen dit de komende periode blijven monitoren. Daar waar mogelijk betalingsproblemen ontstaan bij verbonden partijen en die gevolgen hebben voor de vorderingen die wij als gemeente op de verbonden partijen hebben, hebben we dit wel meegenomen in onze inschatting van oninbaarheid van vorderingen.

Verstrekke subsidies

Door sluiting van dorps- en buurthuizen, particuliere zwembaden en sporthallen hebben organisaties minder inkomsten. Niet alle organisaties kunnen gebruik maken van de compensatieregeling of zijn deze niet afdoende. Uit gesprekken met de organisaties blijkt dat sommige organisaties in de financiële problemen komen waardoor aanvullende financiering mogelijk noodzakelijk is om hen overeind te houden. Of en welke ondersteuning geboden moet worden is nu nog niet goed in te schatten. Daarnaast hebben we binnen de gemeente nog bijvoorbeeld de eigen exploitatie van het Clockhuys. De komende tijd zal dit verder worden onderzocht.

WMO zorgkosten

We staan aan het begin van het jaar waardoor er bij het opstellen van prognoses van het lopende jaar nog veel met aannames moet worden gewerkt. Zo is de jaarafsluiting van de zorgkosten 2019 conform planning nog niet afgewikkeld en zijn er nog niet veel gegevens over het lopende jaar bekend. Op grond van de nu gehanteerde veronderstellingen verwachten wij in 2020 op onderdelen weliswaar een aantal voor- en nadelen, maar per saldo op het gehele WMO budget voorzien we thans geen afwijking.

Het niet realiseren van een deel van de taakstelling op onderdelen binnen de WMO is een risico en bij VGR 2020-II komen we hierop terug.

WMO zorgkosten Beschermd wonen

Rekening houdend met de jaarcijfers over 2018 en 2019 en daarmee verwachte groei voor 2020, verwachten we vooralsnog uit te komen met de begroting 2020. Aangezien de meicirculaire nog niet bekend is, is er mogelijk nog een risico t.a.v. de hoogte van de rijksuitkering. Daarnaast kunnen de corona-effecten nog een impact geven.

3 Overige ontwikkelingen

Naast de al vermelde financiële afwijkingen, risico's en onzekerheden is er een aantal ontwikkelingen aan te geven ten aanzien van de prognose.

Basisbaan

We zijn gestart met de uitvoering van de basisbaan. Als gevolg van de coronacrisis lopen we hierin wel enige vertraging op en is de uitrol voorlopig stopgezet. We verstrekken pas een arbeidsovereenkomst zodra de deelnemers ook werkelijk van start kunnen. Het later in laten gaan van de arbeidsovereenkomsten heeft uiteraard invloed op het budget. We blijven in contact met de (potentiële) deelnemers.

BUIG

We verwachten dat in 2020 het aantal uitkeringen toe- in plaats van afneemt en dat we de doelstelling van het werkprogramma niet gaan realiseren. Het plaatsen van mensen op een baan (regulier of met loonkostensubsidie) zal een stuk moeizamer gaan. Ten opzichte van de begroting zullen de uitgaven aan loonkostensubsidie lager uitvallen. Hier staan in veel gevallen weer hogere bijstandsuitgaven tegenover doordat mensen in de uitkering blijven. Daarnaast is er het risico dat de rechtmatigheid van de bijstandsverstrekking onder druk komt te staan doordat we een aantal maanden minder intensief onze handhavingsactiviteiten kunnen uitvoeren. Dit leidt tot een toename van onze uitgaven aan bijstand. In oktober 2019 was het beeld van de begroting 2020 al bijgesteld en gingen we er al vanuit dat het tekort in 2020 al boven de grens van 12,5% zou liggen. Een verdere verslechtering van het saldo op de BUIG heeft geen financieel effect voor de gemeente Groningen doordat de toename van het tekort tot een hogere vangnetuitkering leidt.

Gebiedsgericht werken

Op dit moment zijn mogelijke effecten moeilijk in te schatten. Veel (bewoners)processen lopen op dit moment door, zij het wel anders.

Intensivering

Momenteel zien we nog weinig vrijval op intensiveringsmiddelen. Voorgaande jaren laat zien dat in de loop van het jaar meer bedragen vrijvallen op de intensiveringsmiddelen.

Participatiebudget

Een aantal aanbieders van trajecten en opleidingen is momenteel niet in staat diensten te leveren en ook kandidaten zijn voorzichtig en willen afstand houden. Doordat het grootste deel van het participatiebudget wordt gebruikt ter dekking van vaste kosten en subsidies zal slechts een beperkt deel van de middelen niet worden ingezet als gevolg van de huidige crisis. De verwachting is dat we hierdoor met name op trajecten geld overhouden.

Vuilstort Woltersum

Met de sanering van de voormalige Vuilstort bij Woltersum is een budget van 7,8 miljoen euro gemoeid, waarvan de helft door de Provincie Groningen wordt gedragen. De gemeente Groningen draagt haar aandeel uit de (voormalige) reserve Bodemsanering. De werkzaamheden gaan naar verwachting in september 2020 van start, met een beoogde voltooiing in maart 2021.

4 Overzicht afwijking per programma

Per saldo leiden de vermelde financiële afwijkingen tot het volgend beeld van de afwijking in de prognose per programma:

Programma's	Bedragen x € 1.000
01. Werk en Inkomen	1.212
02. Economie en werkgelegenheid	-30
03. Onderwijs	440
04. Welzijn, gezondheid en zorg	-1.450
05. Sport en bewegen	-1.607
06. Cultuur	-1.273
07. Verkeer	-4.090
08. Wonen	500
09. Kwaliteit leefomgeving	-523
10. Veiligheid	-663
11. Dienstverlening	30
12. College, raad en gebiedsgericht werken	-209
13. Algemene inkomsten en post onvoorzien	3.904
14. Overhead en ondersteuning organisatie	-4.701
Eindtotaal	-8.460

Het structurele effect van de afwijkingen is momenteel nog niet in te schatten. Dit wordt verder uitgewerkt en hier komen we in VGR 2020-II op terug.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

loco-burgemeester,
Roeland van der Schaaf

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.